

Grauballe børnegård, Daginstitutionen Gudenåen

Fysiske rum som lægger op til interaktioner

Gæsteiagttagelser(resume):

Børnehuset fremtræder meget lyst og indbydende, det er et dejligt hus at træde ind i og her er mange rum børn og voksne kan fordele sig i.

Det er samtidig et stort hus med mange gange og fælles arealer. Gæsten oplever, at der er meget bevægelse i huset både børn og voksne måske pga. af mange gange og fællesrum i midten? Mange voksne gik efter det samme. Kunne der være opmærksomhed på hvad de voksne går efter?

Gæsten oplevede at medarbejderne organiserede sig og fordelte sig i rum.

Værkstedet og musikrummet med voksenigangsatte aktiviteter indbød særligt til interaktion med nærværende og tilstedeværende voksne.

I overgangen til næste aktivitet tilbydes børnene overgangsaktiviteter.

Ved spisebordet i fællesrummet var der næsten altid en tilgængelig voksen, som tilbød børnene aktiviteterne.

De yngste børnehavebørn præsenteres for et rum ad gangen i forbindelse med deres opstart. Børnene introduceres for rummenes muligheder. Generelt er der indrettet mange små legemiljøer, der inviterer til interaktion børnene i mellem.

Legepladsen er meget stor og indbydende, gæsten iagttager at de voksne er opsynsførende på legepladsen og at de primært opholder sig i sandkassen foran huset.

Samtale/analyse:

Medarbejder i børnehaven tilkendegiver, at de på legepladsen laver aftaler med hvem der runderer.

Vuggestuen arbejder med voksenpositionering – den voksne bliver i aktiviteten og der er tydelige rollefordeling mellem medarbejderne.

I børnehaven er biblioteket også en mulighed for at trække sig til en stillezone, og her er der ofte interaktion mellem børn og voksne.

Der er muligvis meget trafik i børnehaven. De voksne og børn fordeler sig kl. 9.00 og her åbnes rummene op.

Legepladsen – overvejelser kan den deles mere op, evt. undersøge om det var en mulighed med hegn.

Den megen trafik/bevægelse kan skyldes en del sygdomsmeldinger i den pågældende uge.

Tilsynets anbefalinger:

Tilsynet anbefaler at:

- Der forsat er fokus på introforløb for de nye børnehavebørn til de enkelte rum, hvor de får mulighed for at knytte sig til de nye voksne
- Der kommer fokus på legepladsen og hvordan der kan skabes bedre vilkår for interaktion mellem børn og voksne også i uderummet.
- Børnehuset følger op interessen på at minimere unødvendige forstyrrelser, et punkt som de faglige fyrtårne har rettet blikket mod.

- Der rettes fokus på de voksnes bevægelsesmønstre.

Lederens refleksioner og handlinger:

Gæsten var i huset i 3 dage og desværre på et tidspunkt, hvor der var fravær af 3 erfarne pædagoger pga. afholdelse af ferie, institutionsbytte og én syg. Vi er en daginstitution med almindelig normeringer efter gældende principper i Silkeborg Kommune.

Gæsten opholdt sig kun i børnehaven, hvorfor hun ikke fik blik for læringsmiljøet i hele huset.

Vi arbejder målrettet med udvikling af det sproglige læringsmiljø i hele huset, såvel teoretisk som praktisk.

Vi er glade for vores store legeplads er indrettet med fokus på sanser, bevægelse, udfordringer og udeliv. Men om eftermiddagen kan vi være udfordret i forhold til bemanningen af voksne, således at det også kan give mulighed for interaktion mellem børn og voksne.

Ledelsen vil sammen med Faglige fyrtårne sætte fokus på nødvendige forstyrrelser og igangsætte processer, hvor medarbejderne reflekterer, analyserer og aftaler tiltag som begrænser forstyrrelser og i stedet sætte fokus på fordybelse i interaktionen med børnene.

De voksne som responsive og sensitive

Gæsteiagttagelser(resume):

Strukturerede aktiviteter: travlhed kan være årsag til at der ikke var så meget interaktion mellem børn og voksne. I de igangsatte aktiviteter var der gode rammer for interaktion

I rutineprægede situationer var der enkelte steder, samspil præget af sensitivt og responsivt samspil, der var dog generelt travlhed.

Gæsten oplevede at samling ikke var afstemt efter den aktuelle børnegrupes forudsætninger. Gæsten så i små sekvenser nærvær og samspil mellem børn og voksne.

Gæsten iagttager medarbejdere, der er varme, søde, imødekommende og som gerne vil samspillet, men som må tiltuske sig små sekvenser af nærvær i forbifarten. Gæsten efterlyser voksne, der sætter sig på gulvet og er i øjenhøjde med børnene.

Konsulentens iagttagelser: den voksne reagerer sensitivt og responsivt på trods af travlhed med at have ansvar for tre stationer/aktiviteter i et rum. Der observeres dog ikke lange dialoger.

Samtale/analyse:

Medarbejderne fortæller at det var en uheldig periode gæsten var på besøg, oplevede det som brandslukning, hvilket affødte drøftelser af, hvordan arbejdspladsen bedre kunne hænge sammen. Det er en anderledes hverdag på nuværende tidspunkt og medarbejderne oplever, at de i højere grad kan fordybe sig og være nærværende i samspillet med børnene, f.eks. har de valgt, at samling er opdelt i to grupper.

Ved modtagelsen af de nye børn fra vuggestuen kræver det en særlig indsats.

Dagligt udarbejdes en "drejebog" med henblik på voksenorganisering. Flyderrollen er en central figur i huset derudover er der fordybelsesvoksne i de forskellige rum indtil kl. 10.30. Den voksne har to funktioner – primærvoksen og fordybelsesvoksen. Personalet i vuggestuen er opmærksomme på at fastholde strukturen og organiseringen af både voksne og børn. De faglige fyrtårne har igangsat en proces på organisering.

Medarbejderne har arbejdet bevidst med samspillet ud fra ICDP.
Drøftelse af om man med fordel kan have en plan ved mange sygemeldinger.

Tilsynets anbefalinger:

Tilsynet anbefaler at:

- Der forsat bevares fokus på det gode samspil mellem børn og voksne, som der bevidst er arbejdet med i form af ICDP, også i rutineprægede situationer.
- Børnehuset genoptager opmærksomheden på at afdække relationerne mellem børn og voksne
- Børnehuset genoptager plan for organisering og struktur ved fravær af voksne

Lederens refleksioner og handlinger:

Ledelsen og de 6 Faglige fyrtårne i daginstitution Gudenåen har igangsat en proces på organisering af mellemrum i hverdagsrutiner. Her har fokus været på børneperspektivet i forskellige skiftende hverdagsrutiner. Dette medførte en god proces med analyse og kollegial refleksion samt plan for omorganisering i hverdagsrutiner, hvilket har været mærkbart i forhold til ro og nærvær i vuggestuen i tidsrummet mellem aktivitet og frokostmåltidet.

Ledelse og Medarbejderne har arbejdet bevidst med samspillet ud fra ICDP, så det er i tråd med Trivsel på tværs og Fri for mobberi, hvor fokus primært har været vi voksne ageren i samspillet med børn i udsatte positioner.
Inden årsskiftet vil vi arbejde med prioriteringer når og hvis der er fravær pga. kursus, ferie, sygdom og her aftale prioriteringer mellem A, B, C og D-dage. Dette er en proces som vi har arbejdet med for ca. 5 år siden.

Samvær med vedvarende fælles opmærksomhed

Gæsteiagttagelser(resume):

I de organiserede aktiviteter i aktivitetsrummene og rutiner ses samvær med vedvarende fælles opmærksomhed.

Gæsten iagttager mange små legefællesskaber hvor børn og børn imellem har vedvarende fælles opmærksomhed. Børnene er gode til at lege og gode til at bevare fokus i længere tid, på trods af at de voksne må forlade aktiviteten.

Samtale/analyse:

Drøftelse af hvorfor børnene ikke lader sig forstyrre. Flyderrollen er central i forhold til at fordele børnene/tilbyde dem aktiviteter.

Opmærksomhed på, at det kræver en del af børnene når de skal fordybe sig i legeforløb uden voksenstøtte, hvordan hjælper vi de børn der kan have sværere ved det.

Det kan være voksenafhængigt hvorvidt man bevarer fordybelsen. Der er forskellige voksenperspektiver, hvorvidt fordybelsen bevares, nogle perspektiver udtrykker, at det er vigtigt at følge programmet og holde tiden, andre perspektiver retter fokus på at blive i aktiviteten/fordybelsen over tid. Drøftelse af hvorvidt en italesættelse af strategier kunne skabe mere klarhed over kvaliteten i de forskellige perspektiver.

Tilsynets anbefalinger:

Tilsynet anbefaler at:

- Børnehuset viderefører teamdrøftelse vedr. fordybelse.
- Børnehuset drøfter af temaet spontanitet – at turde slippe kontrollen
- Der forsat fokus på at nye medarbejdere skal introduceres til kulturerne og værdierne, jf. det afholdte introduktionsforløb.

Lederens refleksioner og handlinger:

Tilsynets anbefalinger vedr. fordybelse og spontanitet er helt i tråd med de overvejelser og drøftelser som også har fundet sted i forbindelse med Børnehavens Team-Udviklings samtaler. Børnehaven vil arbejde videre med dette på teammøder i indeværende år, samt på afdelingsmøder i det nye år.

Vuggestuen arbejder meget struktureret med Små børnefællesskaber, hvor børnene er fordelt med 3 – 5 børn sammen med en voksne og hvor der laves aktiviteter målrettet børnenes alder, udvikling og behov for læring og dannelse.

Vi vil også i fremtiden prioritere at brug tid på introduktion til nye medarbejdere om vores værdigrundlag og kultur. Herunder hvorfor vi gør som vi gør, hvilket også medfører at vi kan retter et selvreflekteret blik på vores praksis.

Fysiske rum som inviterer til leg

Børneperspektiv(resume):

Børneinterview med de kommende skolebørn og mellemgruppen med temaet:

Hvad kan I bedst lide i børnehaven?

3 piger fra mellemgruppen: lege far, mor og børn, fangeleg sammen med børnene og den unge medhjælper, cykeldage og mooncar, at være i børnebiblioteket og høre lydbøger

Børneinterview med drenge kommende skolebørn: lege ved duplo bordet i fællesrummet, bygge tårne og at man må stå på bordene, spejle sig i de sjove spejle – at være tyk og tynd, lege i motorikrummet, lege udenfor – cykelbanen og mooncar og have fart på, natur og teknikrummet, hvor der arbejdes med sprog, matematikopgaver i maxiforløbet (I forløbet i maxigruppen differentieres i forhold til opgavefordeling, hvilket ser ud til at tilgodese børnene)

I øvrigt anvendes praksisfortællinger og observationer til at indhente børneperspektivet. Der arbejdes med medbestemmelse og mulighed for selv at vælge aktiviteter.

Samtale/analyse:

Vigtigt at der både er plads til børneinitierede legeforløb og at have strukturerede aktiviteter. Hvordan kan vi inddrage børnenes perspektiv i det videre pædagogiske arbejde og eventuelle ændringer.

I vuggestuen vigtigt at aflæse kropssprog og signaler i forhold til valg af kommende aktiviteter og af voksne. Derudover at have opmærksomhed på hvor børnene opholder sig

Oprydningsspatrulje – børnene inddraget i at indrette laden.

Børnenes tegninger anvendes i forhold til planlægning af kommende aktiviteter eks. tegning med dyr, børnenes interesse følges og der arrangeres bondegårdsforløb.

Tilsynets anbefalinger:

Tilsynet anbefaler at:

- Der rettes et målrettet fokus mod, hvordan børneperspektivet kan være med til at kvalificere den pædagogiske praksis, f.eks. hvad tænker børnene om samling, legetøjsdag, cykeldag osv.
- Der rettes fokus mod med hvilket formål inddrages børneperspektivet, hvad vil vi bruge det til?
- Børnehuset forsat er opmærksomme på og reagerer på børnenes udspil i tilrettelæggelsen af praksis.
- Forsat fokus på variation af metoder i forhold til inddragelse af børneperspektivet.

Lederens refleksioner og handlinger:

- Systematisk undersøgelse af hvor børnene bedst kan lide at opholde sig i børnehaven/vuggestuen? Og på sigt hvad kan de godt lide/ikke så godt lide i ved samling.
- Måske genoptage brug af børns videooptagelser som metode til at gå på opdagelse i børneperspektivet.